

ECDL / ICDL Bazat e Kompjuterit
Syllabus Version 1.0

Qëllimi

Ky dokument detajon planin mësimor për ECDL / ICDL Bazat e Kompjuterit. Syllabusi përshkruan, nëpërmjet rezultateve të mësimit , njohuritë dhe aftësitë që një kandidat duhet të posedojë për ECDL / ICDL Bazat e Kompjuterit. Syllabusi gjithashtu ofron bazën e provimit teorik dhe praktik për këtë modul.

Copyright © 2009 ECDL Foundation

Të gjitha të drejtat e rezervuara. Asnjë pjesë e këtij botimi nuk mund të riprodhohet në asnjë formë, përveç nëse lejohet nga ECDL Foundation. Kërkesat për leje për të riprodhuar materiale duhet të drejtohen në ECDL Foundation.

Përgjegjësi

Edhe pse Fondacioni ECDL ka punuar me shumë kujdes në përgatitjen e këtij botimi, nuk jep asnjë lloj garancioni si botues, në lidhje me tërësinë e informatave të cilat i përmban ky botim, si dhe ECDL Foundation nuk është përgjegjës dhe nuk e mban përgjegjësinë për ndonjë gabim, lëshim, pasaktësi, humbje ose dëmtim të çfarëdollojshëm që mund të jetë si pasojë e informacioneve, udhëzimeve apo këshillave që përmban ky publikim. Ndryshimet mund të bëhen nga ECDL Foundation në diskrecionin e vet dhe në çdo kohë pa paralajmërim.

Moduli Bazat e Kompjuterit

Ky modul përcakton konceptet themelore dhe aftësitë në lidhje me përdorimin e pajisjeve, krijimin dhe menaxhimin e fajllave, rrjeteve, dhe sigurimin e të dhënave.

Qëllimi i modulit

Kandidatet e suksesshëm duhet të jenë në gjendje të:

- Kuptojnë konceptet themelore që lidhen me Teknologjinë Informative të kompjuterëve, pajisjeve dhe software-ve.
- Startojnë dhe ndalin një kompjuter .
- Punojnë në mënyrë efektive në desktopin e kompjuterit duke përdorur ikona, dritare.
- Rregullojnë parametrat kryesor të sistemit operativ dhe zgjidhin opsionin e ndihmës.
- Krijojnë një dokument dhe ta printojnë atë.
- Dinë rreth koncepteve kyçe të menaxhimit të fajllave dhe të jenë në gjendje që në mënyrë efikase të organizojnë fajllat dhe follderat.
- Kuptojnë konceptet kyçe rreth ruajtjes dhe përdorimit të programit për ngjeshjen dhe ekstraktimin e fajllave të mëdhenj.
- Kuptojnë konceptet themelore mbi internetin dhe opsionet e konektimit si dhe të arrijnë të kyçen në internet.
- Kuptojnë rëndësinë e mbrojtjes së të dhënave dhe të pajisjeve nga malware si dhe rëndësinë për ruajtjen e të dhënave.
- Njohin ndikimin që ka TIK-u në ambient, qasjen dhe shëndetin e përdoruesit.

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>	<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>	
1 Kompjuterët dhe Pajisjet	1.1 TIK	1.1.1	Definimi i termit Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK).	
		1.1.2	Identifikimi i llojeve të ndryshme të shërbimeve të TIK-ut / si: shërbimet e internetit , teknologjia mobile, Office aplikacionet produktive të Office-it	
	1.2 Hardware	1.2.1	1.2.1	Definimi i termit hardware. Identifikoni llojet kryesore të kompjuterëve si : Desktop , laptop, tabletë. Identifikoni llojet kryesore të pajisjeve si: smartphones, media players , kamera digjitale
			1.2.2	Definimi i termave: procesor, Random Access Memory (RAM), ruajtje. Kuptojnë ndikimin e tyre në ecurinë e përdorimit të kompjuterëve dhe pajisjeve.
		1.2.3	1.2.3	Identifikoni llojet kryesore të pajisjeve të jashtme të integruara si: Printerët, ekranet, skanerët, tastierat, mausët, kamerat,

mikrofonat, folësit, docking stacion.

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>	<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>
		1.2.4	Identifikimi i porteve të përbashkëta hyrëse/ dalësesi: USB, HDMI.
	1.3 Software dhe Licencimi	1.3.1	Definimi i termit software dhe dallimit midis llojeve kryesore të softwerave si: sistëmet operative, aplikacionet. Njohuria se software mund të jetë i instaluar në nivel lokal apo merret online .
		1.3.2	Definoni sistemin operativ afatgjatë dhe të identifikoni disa sisteme të përbashkëta operative
		1.3.3	Identifikoni shembuj të përbashkët të aplikacioneve si: Office productivity , komunikimet, rrjetave sociale, media , dizajni, aplikacionet mobile .
		1.3.4	Definoni termin End User License Agreement (EULA). Njeh faktin se software duhet të jetë i licencuar para përdorimit
		1.3.5	Të përshkruajë llojet e licencave të softuerit: pronësor, burime te hapura , version për testim, shpërndarës, freeware .
	1.4 Startimi, Ndalja	1.4.1	Të startoni një kompjuter dhe të hyni në të, sigurt duke përdorur një emër përdoruesi dhe fjalëkalim
		1.4.2	Log off, mbyllni, ristartoni një kompjuter duke përdorur rutinën e duhur.
2	Desktopi, Ikonat, Parametrat	2.1 Desktopi dhe Ikonat	2.1.1 Të përshkruajë qëllimin e desktopit dhe shiritit te detyrave.
		2.1.2	Identifikimi i ikonave të zakonshme siç janë ato që paraqesin: fajlla, foldera, aplikacione, printerë, drive-at , shortcut / emërtimet, recycle bin
		2.1.3	Krijoni, riemërtoni, zhvendosni, fshini një shortcut / emërtim.
	2.2 Përdorimi i Windows-it	2.2.1	Njohja e pjesëve të ndryshme të dritares: shiriti i titullit, shiriti i menysë, shiriti i veglave apo ribbon, shiriti i statusit, shiriti rrëshqitës
		2.2.2	Minimizimi, maksimizimi, përkatësisht, kthimi i madhësisë paraprake të dritares, zhvendosja, dhe mbyllja e dritares.

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>	<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>
		2.2.3	Kalimi nga një dritare e hapur në një dritare tjetër të hapur.
	2.3		
	Veglat dhe Parametrat	2.3.1	Përdorimi i funksionit të ndihmës.
		2.3.2	Njohuritë mbi informatat themelore të sistemit, siç janë: emri i sistemit operativ dhe numri i versionit, RAM-i i instaluar.
		2.3.3	Ndryshimi i konfiguracionit të parametrave të desktopit, siç janë: data dhe koha, lartësia e zërit, ngjyrat, rezolucioni, prapavija e desktopit.
		2.3.4	Përcaktimi dhe shtimi i gjuhës në tastierë . Ndryshimi i gjuhës së përzgjedhur.
		2.3.5	Mbyllja e një aplikacioni qe nuk hapet..
		2.3.6	Instalimi deinstalimi i një aplikacioni.
		2.3.7	Lidhja e një pajisje (USB flash drive, kamere digjitale, media player) në një kompjuter. Ç'kyçja e një pajisje duke ndjekur rutinën e duhur.
		2.3.8	Fotografimi i ekranit, dritares aktive.
3	Rezultatet	3.1	Puna me tekste
		3.1.1	Hapja, mbyllja e një aplikacioni të përpunimit të teksteve. Hapja, mbyllja e një fajlli
		3.1.2	Shkruarja e tekstit në një dokument .
		3.1.3	Kopjimi, lëvizja e tekstit brenda një dokumenti ,dhe në mes dokumenteve të hapura. Vendosija e ekranit te fotografuar në një dokument.
		3.1.4	Ruajtja dhe emërtimi i një dokumenti.
		3.2	Printimi
		3.2.1	Instalimi, deinstalimi i një printeri. Shtypja e një faqe test.
		3.2.2	Përcaktimi i printer-it default nga lista e printerëve të instaluar.
		3.2.3	Shtypja e një dokumenti nga një program për përpunimin e teksteve.

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>		<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>
			3.2.4	Ndërprerja, pauzimi dhe ristartimi i një detyre shtypjeje
4	Menaxhimi i Fajllave	4.1	Njohja me fajlla dhe foldera	4.1.1 Të kuptuarit se si një sistem operativ i organizon drive-at, follderat në një strukturë hierarkike.
			4.1.2	Hapja e dritares me qëllim të paraqitjes së emrit, madhësisë dhe lokacionit të folderit në disk.
			4.1.3	Ndryshimi i pamjes së fajllave dhe folderave të shfaqur si: pllaka, ikona, listuara, detajuara.
			4.1.4	Identifikimi i llojeve të përbashkëta të fajllave si: përpunimi i teksteve, kalkulimi i tabelave, prezantimi Portable Document Format (PDF) , fotografitë, audio, video, fajllat e komprimuar.
			4.1.5	Hap një fajll, folder, drive
			4.1.6	Njohja e praktikave të mira në emërtimin e folderave, fajllave: duke përdorur emra me kuptim për folderat dhe fajllat për të qenë më e lehtë gjetja dhe organizimi i tyre.
			4.1.7	Krijo një folder.
			4.1.8	Riemërto një, fajll, folder.
			4.1.9	Kërko një fajll sipas karakteristikave: i gjithë ose një pjesë e emrit të fajll-it duke përdorur wildcards nëse është e nevojshme, përmbajtjes datës së modifikuar.
			4.1.10	Shikoni listën e fajll-ave të përdorura së fundmi .
		4.2	Organizimi i Fajllave dhe Folderave	4.2.1 Selektimi individual i një fajlli, folderi të cilët mund të ndodhen pranë njëri tjetrit apo edhe jo.
			4.2.2	Radhitja e fajllave në rendin zbritës, ngritës sipas emrit, madhësisë, llojit dhe datës së modifikimit
			4.2.3	Kopjimi zhvendosja e fajllave dhe folderëve nga një folder në tjetrin, respektivisht nga një disk në tjetrin

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>	<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>
		4.2.4	Fshirja e fajllave, folderëve dhe vendosja e tyre në Recycle Bin dhe rikthimi i tyre në lokacionin e mëparshëm.
		4.2.5	Zbrazja e Recycle Bin-it.
	4.3	Ruajtja dhe Komprimimi	
		4.3.1	Identifikimi i llojeve kryesore të pajisjeve për ruajtje si: hard disk i brendshëm, hard disk të jashtëm, drive i rrjetit, CD, DVD , Blu-ray Disk, USB flash drive, memory card, ruajtjen online të fajllave.
		4.3.2	Identifikimi i madhësisë së fajllave, folderave, matjet e kapacitetit të ruajtjes si: KB, MB, GB, TB.
		4.3.3	Hapësirën e disponueshme për ruajtje në një pajisje.
		4.3.4	Të kuptuarit e domethënies komprimim i fajllave.
		4.3.5	Komprimimi i fajllave, folderave.
		4.3.6	Ekstraktimi i fajllave të komprimuar nga një lokacion i caktuar në disk.
5	Rrjetet	5.1	Konceptet e rrjetave
		5.1.1	Definimi i termit rrjetat. Të përshkruajë qëllimin e një rrjeti: të shpërndaj ,qasja në të dhëna dhe pajisje të sigurta.
		5.1.2	Definimi i termit internet. Të identifikuarit e disa nga përdorimet e saj kryesore si : World Wide Web (WWW) , VoIP, e-mail, IM.
		5.1.3	Definimi i termit intranet, rrjet virtual privat (VPN) dhe njohuritë për përdorimin e tyre kryesor.
		5.1.4	Kuptoni çfarë do të thotë norma e transferimit. Kuptoni se si matët: bit për sekondë (BPS) Kilobits për sekondë (kbps), megabits për sekondë (Mbps), gigabit për sekondë (Gbps).
		5.1.5	Kuptoni konceptet e shkarkimit dhe ngarkimit në një rrjet.

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>		<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>	
	5.2	Qasja ne rrjet	5.2.1	Identifikoni mundësitë e ndryshme për kyçje ne internet përmes: linjës së telefonit, telefonit celular, kabllor, wi- fi, wi- max , satelitit .	
			5.2.2	Definimi i termit Internet Service Provider (ISP). Identifikimi i opsioneve të rëndësishme gjatë abonimit ne internet si: shpejtësia e ngarkimit, shpejtësia e shkarkimit dhe kuota, shpenzimi.	
			5.2.3	Njohja e statusit të një rrjeti wireless: i mbrojtur / i sigurt, i hapur.	
			5.2.4	Kyçja në një rrjet wireless.	
6	Siguria dhe mirëqenia	6.1	Mbrojtja e te dhënave dhe pajisjeve	6.1.1	Njohja e rregullave/politikave të mira të password-it: ruajtja e password-it, ndërrimi i tij rregullisht, password-i duhet të ketë gjatësi adekuatë, mix adekuat i shkronjave dhe numrave në password.
			6.1.2	Definimi i termit firewall dhe përshkrimi i tij.	
			6.1.3	Kuptojnë rëndësinë që ka backup-i rregullt i të dhënave në një vend të largët.	
			6.1.4	Kuptojnë rëndësinë e përditësimit të rregullt të softuer-it me: anti-virus, aplikacione, sistem operativ softuerik.	
		6.2	Malware	6.2.1	Kuptojnë termin malware . Identifikimi i llojeve të ndryshme të malware-ve si: virus, worm , trojan , spyware .
			6.2.2	Jenë të vetëdijshëm se si malware-et mund të infektojnë një kompjuter ose pajisje .	
			6.2.3	Përdorimi i softuer-it anti - virus për të skanuar një kompjuter.	
		6.3	Shëndeti dhe Green IT	6.3.1	Njohja e mënyrave për të ndihmuar sigurimin e mirëqenies së shfrytëzuesve gjatë përdorimit të kompjuterit siç janë: pauzat e nevojshme,pozita e uljes , ndriçimi i duhur...

<i>Kategoria</i>	<i>Lëmi i njohurive</i>	<i>Ref.</i>	<i>Objektivat</i>
		6.3.2	Njohja e opsioneve për kursimin e energjisë: zbatimi i konfigurimeve për ta ndalur automatikisht monitorin, vënia automatike në gjendje “sleep” të kompjuterit, ç’kyçja e kompjuterit
		6.3.3	Njohja e opsionit të riciklimit të komponentëve kompjuterike, tonerit të printerit si dhe letrës .
		6.3.4	Njohja me opsionet e shumta për rritjen e mundësisë së qasjes / aksesit si: njohja e zërit (voice recognition), lexuesi softuerik i ekranit, përforcuesi i ekranit, on- screen keyboard, kontrasti i lartë.